

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 4 (2868) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad

Napról-napra fokozódik a japán nyomás a Maláj-félsziget középső részén

A félsziget minden légi kikötője japán kézben van már. Brit-indiai csapatok érkeztek a Kaukázusba a szovjet front megerősítésére

Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter többnapos látogatás végett Magyarországra érkezett. A látogatás Horthy kormányzó és a magyar kormány meghívására történt. A barátságos kormányok közötti találkozás szíves külsőségeit még jobban kihangsúlyozza, hogy a magyar törvényhozás házai is részvesznek Ribbentrop fogadtatásának minél ünnepelesebbé tételében. Nemcsak a magyar kormányzat tényezői, de a magyar törvényhozás testületei is kifejezni kívánják, hogy az egész ország közakarata tüntetően együldérez a német-magyar barátságban, s e barátság értelme szerinti európai külpolitikában.

Mástelől azonban Ribbentrop többnapos magyarországi időzése Németország részéről is kihangsúlyozása annak, hogy a német külpolitika mennyire nagyrabecsüli Magyarországot. Bárdossy miniszterelnökünket már az antikommintern egyezmény elfordulása alkalmából történt külügyminiszteri összejövetelekor igen megkülönböztetett fogadtatásban részesítették Berlinben. Az egyezménylétesítő három nagyhatalom képviselői mellett a magyar állam képviselőjének személyét emelték ki elsősorban az egyezmény körül csoportosult többi államok képviselői között. Az akkori összejövetel ilyen vonatkozású kiemelésének mintegy folytatása az, hogy ez összejövetel után a tengelyhatalmak vezető államának külügyminisztere az első látogatást Magyarországon teszi. Bizonyára összefüggésben van ez a látogatás azal is, hogy a világ és Európa új megszerzésének további fejlődéséről olyan tárgyalások folynak, melyekben lényeges és jelentős szerepe van és lesz Magyarországnak, mint a Dunamedence vezető államának.

Igen érdekes az időbeli találkozás is, hogy a német birodalmi külügyminiszter magyarországi látogatása nyomban azután történik, mikor Eden angol külügyminiszter a szovjet birodalommal Európa keleti fele fölötti uralmi megosztásról folytatott tárgyalásokat. Erről a mai hírek szerint a német diplomácia már kellő értesüléseket szerzett; de az angol lapok is gondoskodtak olyan közlésekről, melyekből kiderül, hogy Anglia a Szovjetet Európa középső és keleti felében úrrá akarja tenni. Törökországban meg is van emiatt a megdöbbentő felhőrdülés. De természetesen, hogy az an-

gol és szovjet közötti tervezések Középeurópában legközvetlenebbül a magyar és a német állam területeit érdeklik. A közös felkészülés és megélőzés eddig is megvolt az Európa-ellenes tervezetek megdöntésére, s a német hadseregnek európai Oroszország közepéig való előnyomulása máris gátat vetett a terv kivitele ellen. A teljes kiküszöbölés végett Európa további új lendülete szükséges, mely Japán keletázsiai győzelmesei akcióival együtt tudjon hatni, hogy a Földközi-tenger, a Balkánvidék és egész Kelet-Európa az angol-orosz-amerikai együttes hatalmi vágyak veszélyétől véglegesen szabaduljon.

Eszméi összefüggésben van az angol-szovjet akarásokkal az az erőltetés is, ahogyan Északamerika elsőként világhatalmi becsúgya Dél-

amerikát a tengelyhatalmak elleni el-lenségeskedésekbe akarja belevinni. A délamerikai államok Brazília fővárosában, Rio de Janeiroban kongresszusra gyűlnek össze, hogy Roosevelt igényeit megtárgyalják. Ezek az igények a pánamerikai egység eszmei alapján kívánják az egész amerikai földrész összefogását az európai és ázsiai földrészeknek Japán útján történt összefogása ellen. A pánamerikai kongresszusokon azonban a dél-amerikaiak inkább Argentína körül csoportosultak, mintsem Roosevelt körül. A délamerikaiakat inkább latin-ságuk határozza meg, s nem az angolszások iránti előszeretetük. Az eddigi pánamerikai kongresszusokon is csak olyan értelmű egység jött létre, mely azt hangsúlyozta, hogy Amerika nem kíván más földrészek harcába belelegyedni. Eppen a délameri-

kai államok voltak azok, melyek Roosevelt világhatalmi támadó irányával szemben a semlegességi irányban való megegyezést vették keresztül, mint a pánamerikai együttműködés alappondolatát. Ennek az alappondolatnak megváltoztatását akarja most Roosevelt elérni, s különösen a japánellenes amerikai általános hangulatot akarja evégett mozgásba hozni. A délamerikai államok azonban az Északamerikai Egyesült Államok túlsúlyát se akarják maguk fölélt, s félnek attól a kalandtól, amibe Roosevelt az északamerikaiakat belevitte. Ez az érzés és megdondolás is bizonyára erős meghatározó lesz a délamerikai államok riodejaneiroi össz-jövetelén.

Mai távirataink a világhelyzetről a következő újabb híreket közlik:

Ribbentrop magyarországi látogatása az érdeklődés középpontjában

Berlinből jelentik (NTI): Valamennyi német lap első oldalon közli, hogy Ribbentrop külügyminiszter Magyarországra kormányzójának és a magyar kormány meghívására többnapos látogatásra érkezett. Illetékes helyen hangoztatják, hogy Ribbentrop útja Bárdossy László németországi látogatásának is vizionása. Egyelőre a sajtó nem foglalkozik az utazás részleteivel, a budapesti jelentések azonban kiemelik, hogy a magyar sajtó milyen melegen foglalkozik vele és hangoztatja a két ország sorsközösségét. (MTI)

Mint Rómából jelentik: Az olasz sajtó részletesen foglalkozik Ribben-

trop magyarországi látogatásával és közli a budapesti fogadtatásról szóló jelentéseket. Ezzel kapcsolatban megemlékeznek arról, hogy Alfonso, olasz követ megérkezett a magyar fővárosba. Egyelőre még nem ismertes, hogy mikor nyújtja át megbízólevelét a magyar kormányzóknak. (MTI)

Rómából jelentik: (MTI) Az olasz lapok feltűnő helyen közlik Ribbentrop magyarországi utazásának hírét és részletesen ismertetik a magyar lapoknak a látogatáshoz fűzött megjegyzéseit, kiemelve a magyar-német sorsközösségre és a két bécsi döntőbírósi ítéletre vonatkozó utalásokat.

Hosszu és véres háborúra készíti elő Rooseveltt az amerikai közvéleményt

Amszterdamból jelentik (NTI): Roosevelt kongresszusi beszédében a következő kijelentést tette

— Megízlettük a vereség keserűségét és lehetséges, hogy új csapásokat leszünk kénytelenek elszenvedni Hosszu, véres és drága háborúval kell számolnunk. (MTI)

Amszterdamból jelentik (NTI): Az angol hírszolgálat közli: Malakkában a helyzet rendkívül nehéz. Nagy terü-

leteket veszítettünk, igen sok keserű tapasztalatot szereztünk és még továbbra is sok keserű tapasztalatra számíthatunk. (MTI)

Rangoonból jelentik (OFI): Az egész birmaniai partvidéken megélenkült az ellenséges légi tevékenység. Rangoon ellen kedden egymásután három éjszakai légitámadás volt. (MTI)

Amszterdamból jelentik (NTI): Az

angol hírszolgálat singaporei jelentése szerint a tengeri mocsarakon keresztül előrenyomuló japán guerrilla-csapatoknak sikerült az angol erőket Ipoh és Kuala Lumpur között visszaszorítani, úgyhogy a brit állásokat ezen a területen hátrább kellett megvonni. Kuantan körébe került. MTI repülőterét a japánok megszállták. Ezzel Singapore, mely innen 150 kilométernyire fekszik délre, a japán repülőök támadási körébe került. (MTI)

STIRLING TENGERNAGY AZ ÖSSZES KATONAI ERŐK NÉMETORSZÁG ELLENI ÖSSZPONTOSÍTÁSÁT SÜRGETI

Genfből jelentik (NTI): Londoni jelentés szerint Stirling tengernagy a Daily Mail-ben írott cikkében megállapítja, hogy az Egyesült Államok hajóhada nem elég erős ahhoz, hogy egyszerre két oceanon is felvegye a harcot, azaz, hogy segítséget nyújtson Angliának ugyanakkor, amikor a Csendes-oceanon Japánnal küzd. Az Egyesült Államok hajóhada csupán egy tengeren vivendő háborúra elegendő és ha mégis kénytelen egyszerre két tengeren küzdeni, akkor egészen döntő fontosságú határozatokra kell magát elszánnia. Pillanatnyilag Japán az új a keletázsiai vizeken és a Csendes-oceanon. Stirling tengernagy szerint szükséges volna, hogy

az összes katonai erőket, tekintet nélkül arra, hogy mi történt a Csendes-óceánon, Németország ellen összpontosítsák. (MTI)

Rómából jelentik (MTI): Az olasz lapok megállapítják, hogy a rio de janeiro értekezlet előestéjén a dél-amerikai kérdések vonják magukra az európai körök érdeklődését. Dél-amerikai szellemi téren mindig közelebb állott Európához, mint Észak-amerika. Roosevelt most az európai veszedelem falrafestésével igyekszik az angolszászok javára befolyásolni a dél-amerikai államok hangulatát, tehát ugyanazzal az érveléssel, amellyel saját országa népét évek óta félrevezeti. Az Egyesült Államok nagy erővel folytatja a lélektani, gazdasági és pénzügyi propagandát. A tengely részéről világosan leszögezték, hogy a dél-amerikai földrészek semmiféle baja sem lesz az európai és ázsiai újjárendezés során. A dél-amerikai államok Rio de Janeiroban egész történelmi jövőjükéről döntenek. Ha Roosevelt mellett döntenek, maguk teremtik meg alárendeltségüket az Észak-amerikai Egyesült Államokkal szemben. Európa nem nyilatkozik előre ebben a kérdésben de bizik abban, hogy a dél-amerikai államok most is józanul és bölcs belátással döntenek saját sorsuk felett és nem feledkeznek meg arról, hogy olyan országok fiainak köszönhetik felvirágzásukat, akik ellen Roosevelt most háboruba akarja őket sodorni.

NAPONTA ÁTLAG 20 KILOMÉTERT NYOMULNAK ELŐRE A JAPÁNOK A MALAJI FÉLSZIGETEN

Stockholmból jelentik: (Stefani) A Daghens Nyheter londoni tudósítójának szerdán reggeli jelentése szerint Malakka minden légi kikötője japán kézen van. A japánok különösen Kuantan használják fel Singapore ellen intézett félelmetes támadásaik kiindulópontjává. Londonban az a vélemény, hogy a malajai arevonal megtörése, akkor Singapore végleg elveszett. Katonai körökben nem sok reményt táplálnak az ellenállás lehetőségére.

Stockholmból jelentik: (B. T.) Ideérkező jelentés szerint Wave'll tábornok főhadiszállását a Jáva szigetén levő Soenrabajaba helyezi át. Eredetileg Singaporet szemelték ki a főhadiszállás helyéül, ezt azonban a japán előnyömlés egyre jobban fenyegeti. Az Aftonbladet szerint londoni jól értesült körök kijelentették, hogy a Singapore-ért, a szövetségesek távolkeleti utolsó hátyujáért folyó harc gyorsan közeledik a tetőpontjához. A japán nyomás a Malajai félsziget középső részén napról-napra fokozódik. Az angolok a harcát minden részén kénytelenek visszavonulni. Kuala-Selangonnál, ahol japán csapatok szálltak partra a brit fősapat hátában, a singapori rádió szerint súlyos ütközet folyik. A rádió-jelentés szerint a távolkeleti háború kitörése óta a japánok naponta átlagban 20 kilométert nyomulnak előre a Malajai-félszigeten. (MTI)

BRIT-INDIAI CSAPATOK A KAUKÁZUSBAN

A Mai Nap írja: A brit tájékoztató hivatal vezetője egy sajtóértekezleten kijelentette, hogy a Szovjet megerősítésére a Kaukázusban brit-indiai csapatok tartózkodnak.

Fej-

és derékfájás, idegesség, emelygés, tisztátalan teint gyakran csak az emésztési zavaroknak következménye. Ilyenkor is kell a **DARMOI**

Apolló Filmszínház

SPENCER TRACY és HEDDY LAMAR óriás filmjével

Az asszony, az orvos és a harmadik

Szerdán utoljára: **Egy éjszaka Erdélyben**

Tetuanból jelentik: (Stefani) A gibraltári öbölbe két angol torpedóromboló érkezett javítás céljából. A torpedórombolók a legutóbbi földközi tengeri harcokban súlyos sérüléseket szenvedtek. (MTI)

Newyorkból jelentik: (OFI) Az amerikai igazságügyminisztérium sajtótájékoztatója kijelentette, hogy az amerikai kormány nem fogja megengedni a tengelyhatalmak állampolgárainak üldözését, azonban megfelelő intézkedéseket hoznak majd azok ellen a külföldiek ellen akik nem tanúsítanak lojális magatartást az Egyesült Államok iránt. (MTI)

Rómából jelentik: (MTI) A Daily Mailnek az a cikke, amely szerint nem minden európai állam nyeri vissza szuverenitását a háború után, mutatja, hogy az angolszászok a szovjet segítségét bizonyos országokat adtak el cserében a Szovjetnek. Ez a politika ép

Beivárosi
Szerdán utoljára **OPERETT.**
Csütörtöktől: **Ember a láthatáron** Gary Cooper óriás filmje.

Az első hatalmas kiállítású magyar kémfilm! Kémek és ellenkémek harca!

Ismeretlen ellenfél

Főszereplők: Simor Erzsé, Somogyi Nusi, Greguss Zoltán, Latabár Kálmán
Bemutató csütörtöktől a **CASINOBAN**

Ma utoljára: **NINOCSKA**

olyan gyáva, mint amilyen arcátlan és ezzel az angolszászok megmutattak, hogy milyen szakadék választja el őket Európától. A keleteurópai államoknak nem kell félniük szuverenitásuk elvesztésétől, mert tudják, hogy a tengely nem teszi le a kardot, amíg a bolsevizmust meg nem semmisíti.

Kifogások hangzottak el az adómegállapítások ellen a megyei Közigazgatási Bizottság ülésén

Nagy gondot okoz a vármegye lakosságának lábbelivel való ellátása

Nagyvárad. Saját tud. A vármegyei közigazgatási bizottság szerdán délelőtt tartotta az év első ülését dr. Cziffra Kálmán főispán elnöklésével. Napirend előtt a főispán üdvözölte a bizottságot az új esztendő alkalmá-

val és megemlékezett dr. Nagy Dezső pénzügyigazgató miniszteri tanácsosá, valamint dr. Heinrich Béla tisztifőorvosnak az V. fizetési osztályba való előléptetéséről.

sabb gondot a lábbeli ellátás okozza. Ami a tisztviselők felmentését illeti, a törvény keretein belül mindent megtettek, de végleges felmentés a honvédelmi törvény értelmében nincs.

A pénzügyigazgató jelentéssel kapcsolatban Markovics Manó említette, hogy a jelentés nem mondja meg, hogy a kivetés és a közönség adófizetési képessége között milyen az arány.

A hozzáérkezett panaszokból úgy látja, hogy súlyos kifogások merülnek fel az adókivetések ellen. Ma mindenkinek meg kell feszítenie erejét, de csak egy pontig, addig, amíg az egzisztenciát nem veszélyezteti.

Kifogásolta, hogy az adókivetésnél nem veszik figyelembe a bevalóságokat.

Az adatokat a pénzügyigazgató rendelkezésére bocsátotta.

Dr. Nagy Dezső pénzügyigazgató válaszolt a felszólalásra. Kiemelte, hogy a felszólaló háromféle adóról beszélt. Elismeri, hogy az adóbevallási ívek kitöltése nehéz. A felsorolt adatokat pedig kivizsgálhatja, de az egész kivetés újból való feldolgozása lehetlenség, ahhoz a minisztérium sem járul hozzá.

Ezután az egyes jelentések ismertetésére került sor.

12 ezer pengő népruházásra

Az alispáni jelentést dr. Oszvald János főjegyző ismertette. Eszerint a Nép- és Családvédelmi Alap házépítése jelenleg szünetel, tavasszal folytatják. A kiskereskedői és kisipari kölcsönök folyósítása folyamatban van. A vármegye 12.000 pengőt fordít népruházásra, 12.000 pengőt állatbeszerzésre, 22.000 pengőt pedig háztartározásra. A lisztellátásra 75 vagon érkezett december és január hónapra. A liszt és takarmány ellátás biztosítva van. A magánvadászok megindulása lényeges javulást jelent a zsir- és husellátás terén. A vármegye 5 mázsa fehérarut (szalonna, zsir) kapott, 3000 sertésre pedig bérhizlalási szerződést kötött a vármegye. A gazdák és gazdaságok elszámolása a igénybevétellel kapcsolatban folyamatban van. Az anyagzáradékot hivatal kiutalt 8600 kg. talpbőrt, 6080 pár cipőt és 3000 pár bakancsot.

A Németországban dolgozó mezőgazdasági munkások december 20-ig hazatértek. Összesen 1123 munkás ment ki, 2 kivétellel hazajöttek. Férfi munkás 6-800, női munkás 5-600 márkát keresett, ennek kétharmadrészt lehetett átutalni, 180 pengős ár folyamán. A férfiak 60, a nők 90 százaléka hajlandó ismét szerződni németországi munkára.

A főispán és alispán mindent elkövet a nehézségek csökkentésére.

Az alispáni jelentéshez Szilágyi Lajos felsőházi tag szolt hozzá. Megköszönte a németországi munkások helyzetére adott felvilágosítást, ezzel zap-

csolatban észrevételeket tesz. Azt ajánlja, hogy idehaza minél több munkakalkulát kell biztosítani.

A lábbeli ellátással kapcsolatban megemlíti, hogy a minisztérium 250 ezer pár ugynevezett utászcizmát készített. Ebből lehetne igényelni és ez részben fedezné a szükségletet. A Diákaptár mozgalom gyönyörű eredményt hozott az elhasznált cipőket. Kialátás van arra, hogy igénylés esetén ebből is jut a vármegyének. Végül a megyei tisztviselők honvédelmi kötelezettségéről beszélt és hangsúlyozta, hogy mentesíteni kell a fontos állást betöltő tisztviselőket. Mindezt a nemzet, haza és vármegye nevében mondja el, az alispáni jelentést egyebekben köszönettel tudomásul veszi.

A felszólalásra Paulinyi Béla válaszolt. Kijelentette, hogy a 6080 pár cipő nem kiutalt cipő, hanem a megye területén készült mennyiségből felhasználható. Ténylegesen kiutalt azonban 3180 pár bakancsot, ez már meg is érkezett a Hangya központtól és kiosztásra is került. Ugyancsak 3002 pár típuscipőt is kapott a vármegye.

Dr. Botskor László főállatorvos a levágott bőrökre vonatkozóan közli, hogy központok gyűjtik össze, a husiparcsoknak kell beszovaltatni. Legfeljebb az elhullott állatok bőre nem kerülhet feldolgozásra.

Vitéz dr. Nadányi János alispán a felszólalással kapcsolatban kijelentette, hogy a közzététel terén a legsúlyo-

ZOMBORY SANDOR:

ÉS MÉGIS VAN

FELTÁMADÁS

című könyve kapható

a Nemzeti könyvkereskedésben

Ara: 3 pengő.

Haditervük háromnegyed részét már megvalósították a japánok

Singaporet csaknem teljesen körülzárták. Az angol rádió veszített csatának nevezte a csendes-óceáni harcot

Katonai szövetség készül Ausztrália és Amerika között

Genf-ből jelentik: (NTL.) A Daily Express katonai munkatársa szerint a japánok ma már háromnegyed részét megvalósították azoknak a terveknek, amelyeket kitűztek. Manila eleste még jobban elzárja Singaport a külvilágtól.

A Maláji-félsziget komoly veszélyben forog. Az ott küzdő angol csapatok továbbra is kénytelenek védelemre szorítkozni

Hasonlóan ír a Daily Mail a singapuri helyzetről. Singaport csaknem minden oldalról körülzárták a japánok. Ilyen körülmények közt nagyot merész vállalkozás lenne, ha a szövetségesek hajóhadat küldenének Singapurba. (MTI.)

Tokióból jelentik: (NTL.) A Domei-iroda a harcéri helyzetről szóló beszámolójában többi közt a következőket írja: Singapurban nagy az aggodalom a feltartóztathatatlan japán előnyomulás miatt. Ez kiderül

az utolsó pillanatban végrehajtott kétségbeesett védelmi előkészületekből is, valamint abból az intézkedésből, hogy korlátozzák a víz-fogyasztást,

hogy minél jobban takarékoskodjanak az annyira értékes vízzel. (MTI.)

Singapore előtti utolsó támaszpontjukat is elvesztették az angolok

Tokióból jelentik: (NTL.) A Maláji-félsziget déli részében lévő angol védelmi berendezések képtelenek ellenállni a japán előretörésnek és már is észlelhetők az összeomlás jelei. A japán gépek az utóbbi napokban megállás nélkül bombázták az angol védőműveket. A Selangor és Singapore közti vidéken lévő ellenséges berendezésekben óriási tüzek keletkeztek. Egy Domei-jelentés szerint az angol csapatok Kuantanhól Joore felé menekülnek. Az angolok ezzel utolsó támaszpontjukat is elvesztették Singapore előtt. (MTI.)

Amszterdamból jelentik: (NTL.) A csendes-óceáni katonai helyzetről az angol rádió a többi közt a következőket mondotta: A Távo-keletről érkező hírek a szövetségesekre továbbra is kedvezőtlenek, jóllehet az angol és amerikai csapatok makacsul harcolnak. A harc kétségtelenül veszített csata. A Fülöp-szigetek megsegítését ugyan megszervezték, később a segítségre más helyen volt szükség.

A japánok a Fülöp-szigetek megszállása után nagy létszámú csapa-

tokat szabadítanak fel a Holland-India és a Singapore elleni harcokra, amelyek amúgy is veszedelmesen forognak.

Malajföldön is egyre tart a veszélyes helyzet. A legutóbbi japán partraszállásokat arra fogják az angolokat kényszeríteni, hogy előre meg nem mondható védelmi vonalakba vonuljanak vissza. A szövetséges hajóhad nem tudta megakadályozni a japán partraszállásokat. (MTI.)

Wavel szerint a helyzet további romlásával kell számolni az angolszászoknak

Sanghaiból jelentik: (NTL.) Egy delhi jelentés szerint Wavell tábornok a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy az angol-amerikai csapatoknak a helyzet további romlásával kell számolni. (MTI.)

Tokióból jelentik: (NTL.) A Domei-iroda szerint illetékes körökben azokkal a hírekkel kapcsolatban, amelyek szerint az északamerikai hajóhad ausztrália és Újzéland támaszpontokról kiindulva hadműveletkebe kezd,

Ellentétek a csungkingi kormány és az angolszászok között

Stockholmból jelentik: (Stefani.) Az Allghanda newyorki tudósítása szerint Newyork, Boston, Filadelfia és más atlanti városok lakossága kezdi az ország helsejébe szállítani ingóságait, mert attól tart, hogy az ország védelme szükségessé teszi a partvidék kiürítését. (MTI.)

Tokióból jelentik: (NTL.) A japánok által legutóbb elfoglalt Jsangcsa melletti harcokban mintegy 30.000 főnyi kínai haderőt morzsoltak fel. A csatateret 19.000 elesett kínai holtteste borította. 2000 kínai foglyul esett. (MTI.)

Tokióból jelentik: (Stefani.) A hongkongi rádió ismét megkezdte adásait. (MTI.)

Tokióból jelentik: (Stefani.) A lapok szerint a csungkingi kormány és az angolszászok közt igen mélyreható ellentétek merültek fel. Az angolszászok szemére vetik Csungkaiseknek, hogy nem segítette Hongkong védelmében. A csungkingi kormány azzal vádolja Angliát, hogy nem teremtette meg idejében az összeköttetést a kínai és az angol haderő közt. (MTI.)

kijelentették, hogy ennek már itt a legnagyobb ideje. Megjegyzik, hogy nagy érdeklődéssel figyelik, vajjon milyen vállalkozásokba kezdenek az amerikai hadihajók csendes-óceáni támaszpontjaik nélkül. (MTI.)

Tokióból jelentik: (OFI.) A japán expedíciós hadtest keretében működő kőolaj-daudár lágokban végzi munkáját — írják a tokiói lapok. A dandárnak már is sikerült eloltania az észak-amerikai tüzeket. Az angolok sikertelenül kísérelték meg a nyolc legfontosabb kút megsemmisítését. — (MTI.)

Tokióból jelentik: (OFI.) A Manilai-öböl bejáratánál amerikai aknára futott a Coragidor nevű amerikai gőzös. 500 ember a vízbe fulladt. (MTI.)

Tokióból jelentik: (NTL.) A császári főhadiszállás közölte, hogy a japán bombázók Malajföldön meglepetésszerű támadást intéztek Tanbah repülőtere ellen és a Maláji tenger-szorosban elsüllyesztettek egy nagyobb szállítóhajót. Johore tartomány központjában lévő repülőterén elpusztítottak 12 ellenséges gépet. Singapore katonai berendezéseit is támadták és lelőttek egy angol gépet. (MTI.)

rawaki kőolaj kutakat felgyújtják.

Amszterdamból jelentik: (NTL.) Mint ismeretessé vált, legközelebb katonai szövetség jön létre Amerika és Ausztrália közt. Amerika kötelezi magát, hogy vállalja Ausztrália katonai védelmét, az ausztráliai kormány pedig kész arra, hogy az ausztráliai szárazföldön és a hozzátartozó szigeteken az észak-amerikai helyőrségek, valamint tengerészeti és légi erők számára támaszpontokat létesítsen. Port Darwin tengerészeti támaszpontot azonnali hatállyal átengedik az észak-amerikai tengerészeknek.

Hir szerint Canberra és Washington közt az erre vonatkozó tárgyalások már hosszabb ideje folynak, mégpedig a brit kormány tudta nélkül. Churchill csak akkor értesült erről, amikor Amerikába érkezett és befejezett tények előtt állott.

A megállapodás első következménye az, hogy a brit kormánynak hozzájárulását kellett adni ahhoz, hogy ausztrália Wavell parancsnoki hatáskörén kívül marad. (MTI.)

Ismét megsérült egy amerikai repülőgépanyahajó

Stockholmból jelentik: (NTL.) A Reuter-ügynökség jelentése szerint Manilában hivatalosan közölték, hogy az öbölben fekvő erődítéseket, köztük Corregidor-szigetet és Maryvelst hétfőn ismét ellenséges bombatámadás érte amelyet 50 repülőgéppel hajtottak végre. (MTI.)

Stockholmból jelentik: (NTL.) Az angol hírszolgálat washingtoni jelentése szerint az Egyesült Államok haditengerészeti minisztériuma közölte, hogy a „Heron” nevű kis repülőgépanyahajó a kelet-ázsiai vizeken bombatámadást következtében megsérült. Sikerült az egyik kikötőbe bevontatni. (MTI.)

Tokióból jelentik: (Stefani.) Az Észak-Borneóban lévő Brunei és Labuan hindu helyőrségei megadták magukat a japánoknak, mielőtt egy lövést tettek volna. A japán támadás olyan meglepetésszerű volt, hogy az angoloknak nem is volt idejük a sa-

Északamerikai haderőt küldenek a brit szigetekre

Amszterdamból jelentik: (NTL.) Roosevelt a kongresszus előtt kedden mondott beszédében az Associated Press közlése szerint a többi közt kijelentette, hogy észak-amerikai földi, légi és tengeri erők fognak a brit szigetekre állomásozni. Az Egyesült Államok haderejét nemcsak a nyugati félteke védelmére fogják latbavetni, hanem a nyugati féltekén kívül is. Ezért megfelelő támaszpontokra kell szállítani azokat. Az Egyesült Államoknak ebben a harcban talán nagy árat kell fizetni. A következő pénzügyi évben a háborús program végrehajtására 56 milliárd dollár kell.

Berlinből jelentik: (NTL.) Illetékes német helyről közlik: A birodalmi külügyminisztériumban a rioi értekezlettel kapcsolatban kifejezésre juttatták, hogy az Egyesült Államok most minden rendelkezésre álló eszközzel nyomást igyekezik gyakorolni a délamerikai államokra. A rioi értekezlet mindenesetre döntő fontosságú lesz a délamerikai államok sorsára és arra kényszerítik őket, hogy tekintet nélkül gazdasági és nemzeti körülményeikre, alá vessék magukat az amerikai nyomásnak. (MTI.)

Kávéházakban és vendéglőkben kérjük a MAGYAR LAPOK-at.

1942. január 12-én este 8 órakor a Református Kulturpalota (gr. Teleki Pál utca 27)

Zathureczky Ede hegedüestje

Zongorán kísér: Laurisin Miklós

Jegyelővétel: „NEMZETI” könyv- és papírkereskedésében Rákóczi-ut 9. — Telefon: 14-25.

SZINGAPUR, ahol eldől az angol birodalom sorsa

A földgömb egyik legtitokzatosabb városa kétségtelenül Szingapur volt évtizedek óta, mióta azonban az angolok megkezdték itt a flottabázis és a katonai erődítmények építését, a titokzatosság még csak fokozódott körülötte. Különbözőleg a legfestőbb és legártatlanabb látvány Szingapur s az utazó nem is sejt, hogy azok az örökké zöldelő kis szigetek, amelyek sűrűn körülvesszük, voltaképpen erődök s a haditechnika legkorszerűbb fegyvereit rejtik magukban.

A kikötőbe érkező hajók a pilóta, révkalauz segítségét csak az öböl bejáratánál vették igénybe régen, három esztendő óta azonban a szorgalmasan füstölő kéményű kis bárkák, amelyek a gőzösök elé viszik a pilótát, már húsz mérföldnyire megállítják a hajókat, mert az aknamezők tömkelegében nemigen tudnák azok épségben elérni a kikötőt.

Szingapurt tehát a tenger felől megtámadni veszedelmes kísérlet volna bármilyen ellenesleges flotta számára. A keleti bejáratot az angolok már 1939-ben elzárták, úgy hogy a Csendes-óceán felől befutó hajóknak meg kell kerülniök egész Szingapurt, ha a kikötőbe akarnak jutni. Az angolok az idegenellenőrzést és alaposan megszigorították, a Szingapurba érkező utasoknak fel kellett mutatniok hajójegyüket, amely a továbbutazást bizonyítja s útleveleikre is ráírták, hogy ezzel vagy azzal a gőzessel kell elhagyniok a kikötőt. Akinek hajójegye nem volt, tekintélyes biztosítékokat követeltek tőle és huszonnégy órával az indulás előtt jelentkezniök kellett. Letelepédési engedélyt csak azok kaphattak, akik valamelyik tekintélyes szingapuri céghez alkalmazásba léptek, de ezekért is erkölcsi és pénzügyi garanciát kellett vállalni a munkaadónak.

Évekre szóló raktárak a föld alatt

Szingapur körülbelül akkora, mint a Csepel-sziget és a Malaj-félsziget, a Johore-szoros választja el. A sziget északi részén, vagyis magában a Johore-szorosban van a híres flottabázis a szingapur—penangi vasúti töltés keleti oldalán s a sziget felől, meg a szárazföldről kiépített erődök védik. Az öböl bejáratát a Changi-erődítmény kívül a legmodernebb védelmi berendezések oltalmazzák, nem is szólva a rejtett ütegállásokról, amelyek az apró szigeteken vannak. A flottabázis és a Changi-erőd, közt fekszik Seletar, a világ legnagyobb repülőtere, amelynek huszonnégy négyzetmérföld a kiterjedése. A sziget északi része katonaváros: saját színházzal, strandokkal, üzletekkel, mulatókkal és sportpályákkal, ahol a tiszték és legénység minden szórakozást megtalálnak.

Erre a területre még az angol állampolgárok is csak igen nagy nehézségek árán kapnak belépési engedélyt.

Mondják, hogy a sziget tele van földalatti olaj- és víztartályokkal is s állítólag évekre elegendő üzemanyag húzódik meg ezekben a ciszternákban.

A sziget nyugati részén van a tengeri repülőtér, amelyet erődök véde-

nek. A régi hadikikötő a város mellett terül el, a világ két legnagyobb úszódokkjával. Ezeket Afrika megkezdésével egy holland társaság hozta ki Szingapurba öt, vagy hat esztendővel ezelőtt. A hosszú útat azért kellett választani, mert a dokkok nem fértek volna át a szuezi csatornába. Ezt a régi hadikikötőt és magát a várost a Gelela nevű hegyen épült erődök védik. Bent a város szívében a Sea View-hotel felé vezető úton is van egy repülőtér, amelyet 1936-ban adtak át a forgalomnak.

A város lakossága többnyire kínai

Szingapur a világ öt legnagyobb forgalmi kikötője közé tartozik s évente több mint huszonhatmillió tonna fordult itt meg békében. Innen szállították el a föld öntermelésének hetvenöt százalékát s innen indult útjára Észak-Amerika gumiimportjának majdnem száz százaléka. Nemcsak gumit, hanem rizst, cukrot, fűszert és kávé-exportot kikötő volt ez de mint átrakodó központ is a legforgalmasabbak közé számított. Külön átrakó flottája volt Szingapurnak, kerek százezer egységből álló, de érdekes, hogy a hajók majdnem mind kínai tulajdonban voltak.

A város lakosságának is több mint nyolcvan százaléka kínai. Néprajzi szempontból

Szingapur a földkerekség egyik legszínesebb helye, fajták olvasztókohója, ahol a kínaiakon kívül százharmincöt ezernél több malaji, hindu, párszi, arab, szingaléz, burmai, szind, jávai, filippinó, portugál és majdnem harmincötezer európai él.

A kikötő 1929-ben élte aranykorát, amikor a gumi fontjéért 35 amerikai centet kaptak Szingapur milliomasai. Akkor épültek Malaya legszebb épületei és a félsziget, meg Szingapur útjainak nagyrésze. Bár majdnem az Egyenlítőn épült, klímája nem is olyan forró, mint ahogy az ember hinné. Az idegen egy év alatt annyira megszokja, hogy mákor decemberben vagy januárban a hőmérő leszáll a plusz 25 fokra, — reggelenként és estélenként előveszi a tavaszi kabátját.

Még 1938-ban is korlátlan mennyiségben vehetett az ember utcai üzletekben legtisztább finomságú aranyat, vagy aranylángyakat. Legtöbb aranyárus a Malaji Streeten volt. Szingapur legforgalmasabb bank- és pénzváltó utcájában.

Mióta a japánok elfoglalták Penangot és a bevehetetlennek látszó Kota-Bahru repülőtérmaszpont is elveszett, Szingapur sorsa igen nehézre vált. A flottabázisnak az a nagy hátránya, hogy csak egy bejárata van és megtörténhetik, hogy a japánok elzárják a johorei szorosot amivel egyszerűen fogva tartják az ott állomásozó flottaelegységeket.

E. B.

Budapesti levél

Budapest, január hó
Nyugodt tempójú, komótos természetű biharinak, nehéz, igen nehéz megszokni milliós fővárosunk milliókhoz mérten gyors és életvitelmét. Itt mindenki szalad, mindenki kapkod, mindenki rohan, mindenkinek rettentően sürgős, rettentően fontos dolga van. A bihari csak áll zúgó füllel, káprázó szemmel és sehogy sem akarja megérteni, hogy nem pilálatnyi szórakoztatásra gyorsították meg az utcák forgalmát. Nem akarja megérteni, hogy az emberfirtókkal díszített robusz villamos, a veszett tempóból nyikorogva fékező gépkocsit, a körülakon ide-oda cikázó sokadalom — mind hozzá tartozik Budapest mindennapi életéhez. Bizony a bihari sehogy sem tudja fölfogni, hogy miért nem elégednek meg itt is a Pece partjának és a hullámsháti Érmelléknek nyugodt, komótos tempójával. És látam: bihari barátunk az első napokban csak csóválta a fejét e fölött az érthetetlen idegesség fölött, azonban láttam őt a harmadik nap is. Eppen úgy rohant már, éppen úgy szaladt, mint a pestiek. Pedig az égvilágon semmi sürgős dolga nem volt...

Fodros szélű, ezüstfehéren csipkézett jégábratenger vonul csöndesen, hangtalanul a Duna tetején. A budai hegyeknek csak a ködben elvesző halvány körvonalai nyújt hátteret a gyönyörű látványhoz: zajlik a Duna. Szinte beleszédül az ember az úszó jégtenger bámulásába. S egyszerre méréz röptű karcsú sárlyok száza csapnak föl a Dunáról a híd vaskorlátja mellé s félelem nélkül széles szárnyukkal a jórakelők feje fölött

Parányi sötét szemük alamizsnát kérső esdekléssel függ az embereken... S a pestiek már ismerik a Duna világosszürke frakkba öltözött koldusait. Többen megállnak a híd vaskorlátjánál s kenyérgalacsinokat dobálnak az éhes madárseregnek. Hosszúakds görbe csőrükkel olyan ügyesen kapják el a sárlyok a kenyérdarabkákat, hogy nemsokára egész tömeg nézi a kedves madarakat. Innen is, onnan is előkerül a tiszoraihoz szánt kenyérszeletek, zsemle vagy sütemény s már alig guzik kapkodni az enni-valót a sárlyok A szárnycsapdosástól elfáradva lelepihennék egy úszó jégtábla tetejére... Szürkos kis inasgyerek jön most a pesti oldalról. Lyukas cipőjét rázogatja a lábán s kezét könyökig rejtje foltos nadrágja zsebébe. Topogva nézi, nézi egy darabig ő is a sárlyokat s kis homlokát ráncolva ugyan gondolkodik valamín. Hirtelen abbahagyja a töprengést s újságpapírba csomagolt kenyérszeletet ránt elő zsebéből — s mosolyogva odaszórja egész napi kenyéradagját az éhes madaraknak... Szíve, azért van a pesti utcának...

Vidéki szemmel sok olyan különlegességet föl lehet fedezni a fővárosban, amiről a pestiek nem is tudnak, — vagy a nagy megszokoltságban nem is sejtik, hogy különlegesség... A kihalt, néptelen Városliget hóborította utai, sétányait járva hatalmas, gomolygó fehér gőzfelhő vonja magára a figyelmet. A Szent István-forrás feltörő forró vízszugara kavarjál fel a metsző hidegben a táncoló köd-gomolygót. Oly csodás látványt nyújt a ligeti hóforrás ilyenkor télen, mintha az izlandi gejzirek hazájá-

ban járnánk. A habzó, zuhogó forrástól alig két-három lépésnyire trinitellen fehéren csillog a hőtakaró. S ezt a téli csodát az Angol Park be-szegezett kapuin és a befagyott zenélő mérlegen kívül senki se csodálja. Halotti út minden, — kezdve a gyorsfényképész bódéjától a hajóhinta sötét állványáig. Efel csak a Hungadi-vár árkában — a városligeti tő jegén van. Kercsolyázó párok, diákok és apróságok sikkannak ide-oda a fényesre vikselt jégen s versenyt futnak a jéget takarító hatalmas seprőhengeres gépkocsival. A másik oldalon fűrgen kergetik a gumikorongot a leendő bajnokok. Egy-egy autóbusz gördul végig az úton, vagy az irés villamos csilingel át a fásorok között. Károgó varjú egyensúlyozza magát a várórcny gombján... Más nem zavarja a liget téli álmat...

(Marjalaky.)

Ribbentrop csütörtökön érkezik vidékről Budapestre

A MTI jelenti: Ribbentrop Joachim német birodalmi külügyminiszter a Kormányzó Ur őfömléltósága vendégeként vidéken tartózkodik és kíséretével együtt csütörtökön érkezik Budapestre.

A MTI jelenti: A német birodalmi külügyminiszter tiszteletére magyarországi látogatása alkalmából a magyar országgyűlés két házának elnökei csütörtökön délután az országház kupolatermében fogadást rendeznek. Erre a fogadásra mindkét ház tagjai hivatalosak.

Bírósági előléntetések

A Hivatalos Lap legújabb száma közli, hogy az igazságügyminiszter dr. Váradi Imre Mihály nagyváradi királyi törvényszéki, dr. Tallós Emil nagyváradi kir. járásbírói, dr. Biró Sándor berettyóújfalui kir. járásbírói joggyakorlatot aljegyzőkké nevezte ki. Dr. Dávid Barna békési lakost, dr. Csapó Vilmos békési lakost, dr. Gáspár István debreceni lakost, ifj. dr. Ungváry Antal nagyváradi lakost, dr. Nagy Lajos színérvár-aljai lakost a nagyváradi kir. ítélőtábla kerületébe bírósági joggyakorlatokká neveztek ki. Vrabecz Béla berettyóújfalui kir. járásbírói telekkönyvezetót a X. fizetési osztályba sorozott telekkönyvezetővé neveztek ki.

Kecskés Sándor nagyváradi kir. törvényszéki, Doronszky Józsefné nagyváradi kir. törvényszéki, Kovács Margit nagyszalontai kir. járásbírói irodaségédtiszteket jelenlegi alkalmaztatásuk helyén irodatiszteké neveztek ki. Hudák György margittai kir. járásbírói, Sebessy-Geönczy Antal berettyóújfalui kir. járásbírói betétszerkesztőket kir. járásbírói irodaségédtiszteké léptették elő. Stachó Gyula nagyváradi, Nagy Juliánna berettyóújfalui kir. járásbírói betétszerkesztő díjnokokat kir. járásbírói kezelőkké neveztek ki.

NSE-tea

január 7-ke helyett
21-én lesz az
Ujságíró Otthonban

Eden eladta Európát Moszkvában

Sikeres éjszakai előretörést hajtottak végre a németek a keleti arcvonal középső szakaszán

Amszterdamból jelentik: (NTI) Az angol hírszolgálat közli a Timesnek az angol-szovjet viszonyról szóló vezércikkét. A Times kiemeli Angliának azt az elhatározását, hogy a Szovjettel kötött egyezmény az angol politika valóságos bástyájává váljon. Azt várja, hogy a két hatalom kezébe vegye valamennyi Európára vonatkozó politikai kérdés elintézését. A Times határozottan tagadja, hogy Európa tartós elrendezése a német katonai hatalom kikapcsolása után elintézhető. (MTI)

embert vesztek, ezenkívül a német rohamcsapat 50 foglyot is ejtett. (MTI)

Helsinkiből jelentik: (Stefani) A keddi hivatalos jelentés szerint a szovjet csapatok továbbra is támadtak a kelet-karéliai arcvonalon, de támadásuk mindenütt összeomlott és veszteségeket szenvedtek. A svíri arcvonalon a finnek több ellenséges megerősített helyet elfoglaltak. Az ellenség 130 halottat hagyott a csatatéren. A finnek

sok fegyvert és lőszert zsákmányoltak. (MTI)

Helsinkiből jelentik: (NTI) A finnek által visszafoglalt Hankoban a finn műszaki csapatok a bolsevikiek által épített hatalmas földalatti erődművekre bukkantak. Az erőd mélysége néhány helyen négy emeletnek felel meg. A félsziget valamennyi dombját is átalakították erődde és páncélvonatokkal vették körül. ame-

lyek különleges síneken közlekednek. Berlinből jelentik: (NTI) Az utóbbi napok folytonos havazása és kemény hidege következtében a Murman-arcvonalon csak élénk tüzérségi tüzre korlátozódott a harcitévkenység. Két ellenséges gépet lelőttünk. (MTI)

Amszterdamból jelentik: (NTI) A brit tengernagyi hivatal két heti késséssel most ismeri be, hogy német tengeralattjárók megtorpedóztak és elsüllyesztettek egy brit repülőgépanyahajót valamint az észak-amerikai származású Staley rombolót, amelyek Gibraltárból útban lévő hajókaravánokat biztosítottak. Ez a repülőgépanyahajó az Unicon, amelynek elsüllyesztését a december 23-i és 24-i német hadijelentés közölte. (MTI)

A hét legérdekesebb fele:

Ribbentrop birodalmi külügyminiszter

Berlin, január hó. 1893. április hó 30-án született a ma ravidéki Weselben. Ribbentrop ősi festfáliai földművescsaládból származik, amely a Salzfleth melletti Ribbentrop tanya birtokos gazdálkodott és már a 12. században mint szabadbirtokos az említett birtokon élt. A birodalmi külügyminiszter egyik őse volt Ribbentrop Barthold, aki mint Lippe gróf teljhatalmu megbízottja, Münchenben aláírta a vesztfáliai békét. A birodalmi külügyminiszter egy másik őse, Ribbentrop Frigyes állami tanácsos, a porosz hadsereg főintendánsa, akit a korabeli történelemírők, mint Blücker barátját és

érdemes munkatársát említenek. Közeli vérékonya Ribbentrop Károly, a későbbi gyalogsági tábornok a düppeli sáncok rohammal való elfoglalásakor a Pour le mérite érdemrendet kapta. A családnak ez az ága férfiágon kihalt és azért Ribbentrop Károly adoptálta Ribbentrop Joachimot. A birodalmi külügyminiszter nagyapja, aki 1870-71-ben a Metz körüli harcokban a braunschweigi ütég parancsnoka volt, katonai érdemeiért megkapta a Vaskereszt I. osztályát. Atyja Ribbentrop Richard alezredes a Brzesin melletti ettörési csatában igen kitüntette magát.

Ribbentrop 1936 márciusában a német kormány megbízásából Londonba utazott, ahol a népszövetségi tanács ülésén megindokolta a március 7-iki német lépést, a Rajnavidek katonaságtól mentesített övezetének újbóli megszállását.

Ribbentrop 1936 áprilisában átnyújtotta az angol kormánynak a Führer és birodalmi kancellár béketervezetét.

Ribbentrop a londoni nagykövet

A Führer Ribbentrop Joachimot 1936 augusztus 11-én a német birodalom londoni nagykövetévé nevezte ki. 1936 november 25-én Mushakoji akkori berlini japán nagykövet és Ribbentrop Berlinben aláírták a német-japán komiternellenes egyezményt. Ribbentrop diplomáciailag előkészítette Olaszország csatlakozását is és már 1937 november 6-án abban a helyzetben volt, hogy a német birodalom nevében aláírhatta a német-olasz-japán komiternellenes egyezményt.

A birodalom külügyei élén

1938 február 4-én Ribbentropot birodalmi külügyminiszterré nevezték ki. Ebben a minőségében Ribbentrop résztvet a Führernek 1938 február 12-én Berchtesgadenben Schusniggal folytatott megbeszélésén. A birodalmi külügyminiszter, mint a nemzeti szocialista német munkáspárt külpolitikai megbízottja, a párt birodalmi vezetőségében a Führer helyettesének tisztségéhez tartozik, azonkívül Kurmark-Gau képviselője a birodalmi gyűlésben. A pártba való belépése óta tagja az SS-nek és az 1936. évi birodalmi pártnapon SS-csoportvezetővé léptették elő. A Führer január 30-án a párt aranyjelvényét adományozta neki.

Ribbentrop külügyminiszter és Ciano gróf szerepeltek, mint döntőbírák az 1938. novemberi első és az 1940. augusztusi második bécsi döntésnél, amelyek elszakított területei jelentékeny részét adták vissza Magyarországnak.

Munkács megünnepelte felszabadulását. Munkácsról jelentik: Munkács városa január 6-án ünnepelte annak évfordulóját, hogy 1939 január 6-án az orvul támadó cseh reguláris csapatokat a párfőnyi magyar csapat és a rongyos gárda hősi küzdelemben visszaverte.

Bolsevistákkal megrakott kiserődöket robbantottak fel a németek

Berlinből jelentik: A Führer főnádisszállásáról közlik a NTL-vel: A véderőfőparancsnokság közli: A keleti arcvonal középső szakaszán a harcok egyre tartanak. Csapatunk elhárító tüzzel és ellenlökésekkel súlyos veszteséget okoztak az ellenséges Harci és vadászgépeink eredményesen támadták a Feodoziában partra letett ellenséges csapatokat és Jevpaton előt ellenséges hajókat. Egy ellenséges gyorsnaszád elsüllyedt, három szállítóhajó megrongálódott. A Farörszigeteknél és Anglia nyugati partja előtt 2 ellenséges kereskedelmi hajót megrongáltunk. Észak-Afrikában Solium körzetében és Aggedabia mellett élénk felderítő és tüzérségi tevékenység folyt. Malta repülőtereit támadtuk. (MTI)

Berlinből jelentik: Mint a Német Távirati Iroda illetékes helyről értesül, német gépesített alakulatok a keleti arcvonal középső szakaszán január 5-én éjszakai előretörés során jelentős veszteséget okoztak a bolsevistáknak. Egy német gépesített rohamcsapat hajnali négy órakor sötétben támadásra indult a német állásokkal szemben fekvő egyik helység ellen, amelyet az ellenség erős támaszponttá épített ki. A magas hóban csak nehezen bírtak előrehaladni és több alkalommal bolsevista előőrsöket kellett kikerülniök, vagy ártalmatlanná tenniök. A támadás teljesen meglepte az ellenséget. Felrobbantottak három bolsevistákkal megrakott kiserődöt. A bolsevisták 120

Egy munkásélet kezdete

Maga Ribbentrop, aki nyelvi ismereteinek kibővítése miatt tanulmányait Svájcban, Franciaországban és Angliában végezte, a kereskedelmi pályára készült és később Kanadába ment, a világháború kitörésekor azonban visszasietett Németországba. Jelentkezett a 12. huszárezrednél, ahova mint tiszt-helyettes vonult be. Ribbentrop, akit 1915-ben hadnaggyá léptettek elő, ezredével 1917 végéig a nyugati és keleti harctér sok ütközetében vett részt és meg is sebesült. A Vaskereszt I. és II. osztályával tüntették ki.

Ribbentrop megnyerte felettesének bizalmát és 1918-ban a hadügyminiszter meghatalmazott kiküldöttjévé se-

géditstíjéért Törökországba vezényelték. Az 1919. év elején ugyanilyen minőségben a német békedelegációval Versaillesbe utazik.

Egy évvel később Ribbentrop elhatározza, hogy kilép a hadseregből. Ugyanabban az évben feleségül vette Hengell weishadeni nagyiparos leányát, kereskedelmi pályára lépett és átvette egy nagy behozatali és kivitelű cég vezetését. A külföldön, főleg Angliában és Franciaországban tett gyakori utazásai révén sok értékes külföldi kapcsolatot szerzett s ezek nemcsak gazdasági, hanem politikai természetűek is voltak.

Bekapcsolódás a politikába

Közben mind nagyobb érdeklődéssel fordult a politika felé. Sikra szállt, különösen Angliában és Franciaországban. Hitler Adolf eszméi mellett és fáradszónaként igyekezett külföldi barátait meggyőzni a versaillesi szerződés revíziójának szükségességéről. — Csendben, de tevékenyen együttműködött annak előkészítésében, hogy a Führer átvegye a hatalmat és igyekezett személyi kapcsolatai alapján közvetíteni Hitler Adolf és az akkori kormányzat között. Fáradozásainak eredménye volt. 1933 elején Schröder báró kölni házában, a báró közvetítésére létrejött összefüggés és eredményes megbeszélés Hitler Adolf és Papen akkori birodalmi kancellár között. Így következett be azután Göring, Himmler és Kepler közreműködésével az 1933. január 30-iki kormányalakítás. — Ribbentrop lassanként a Führer bizalmas tanácsadója és munkatársa lett a német külpolitika minden kérdésében.

1933 november 12-én kinevezték a birodalmi gyűlés tagjává.

A nemzeti szocializmus uralomra jutása után Ribbentrop teljesen a külpolitikának szentelte magát és a Führer megbízásából bizalmas megbeszéléseket folytatott a külföldi politikusokkal és államférfiakkal.

Az 1934. év elején Hindenburg birodalmi elnök a Führer előterjesztésére Ribbentropot a német leszerelési kérdések rendkívüli biztosává nevezte ki. A Führer megbízásából ő végezte Franciaországban és Angliában a német katonai egyenjogúság diplomáciai előkészítését s ez az egyenjogúság a fegyverkezési felségjogról szóló nyilatkozattal megvalósult. Közben Ribbentropot a Németbirodalom rendkívüli meghatalmazott nagykövetévé nevezték ki és ebben a minőségben 1935. június 18-án az általa vezetett tárgyalások eredményeként aláírta a német-angol flottaegyezményt.

Magyarokat tartóztattak le Eperjesen

Eperjesről jelentik: Lüle György löcsei bankigazgató Sarolta leányát a szlovák csendőrség letartóztatta és az eperjesi fogházba szállította. Az a vád ellene, hogy a magyar ifjúság hatóságilag nem engedélyezett szervezkedésben részt vett.

Szegő Ilona 17 éves késmárki magyar leányt állítólag egy magyar vers nyilvános elszavalása miatt ugyancsak letartóztatták és a löcsei fogházba szállították.

Horváth Ferenc késmárki magyar ifjúsági vezetőt, aki nemrégiben szabadult a fogságból, legutóbb újból letartóztatták. (MTI.)

*****

Zár alá vették a kutyabőrt, a kromtalpat, a ruházati bőröket

Az Anyaggazdálkodás Bőripari Bizottsága január 2-i hatállyal elrendelte újabb bőrfajták zár alá vételét. Zár alá került a nyersbőrök közül a kutyabőr, gida- és kecskebőr, a nyers sózott, vagy száraz báránybőr. A készbőrök közül zárolták a lőtűkörtalpat, a sertésbőrtaipat, a kromtalpat, a ló- és sertésalpbéléseket, a talpszerűen cserzett borjú-, marha-, ló-, sertés- és egyéb bőrből készített hasítékokat, a borskorbőrt, a zsíros ló- és sertésfelsőbőröket, a különböző szíjazott bőröket, a gépszíjazott bőröket, a gépszíjbőröket, a juh, kecske és sertésbélés, valamint felső bőröket, a ruházati kecskebőröket és a szandálbőrt. Ezeket a bőryanagokat a jövőhöz csak a bőripari bizottság engedélyével szabad kiszolgáltatni. (Magyar Tudósító.)

*****

Szappanfőző iparos csak akkor árusíthat fogyasztóknak, ha kiskereskedői kijelölést kap

Egy konkrét ügyvel kapcsolatban a hatóság megállapította, hogy bár az iparos az általa előállított iparcikket általában forgalomba hozhatja akár vizonteladó, akár fogyasztó részére, ezt a jogát azonban szabadon csak akkor gyakorolhatja, míg valamely jogszabály annak korlátot nem szab. Felmerült a kérdés, vajon szappanfőző iparos árusíthat-e szappant fogyasztó részére. A közlekedési miniszter döntése szerint másnak, mint kijelölt kiskereskedőnek mosószappant közvetlenül fogyasztó részére árusítani nem szabad. A kijelölési rendszer bevezetésével tehát megszűnt a szappanfőző iparosnak az a joga, hogy az általa előállított szappant közvetlenül árusíthassa. Ezt a jogot az illető iparos csak akkor gyakorolhatja, ha mosószappan kiskereskedői kijelölést kap. (Magy. Tud.)

Lukács György ny. miniszter előadása:

„A Népszövetség, ahogy én megismertem“ címen és Kertész János előadása: gróf Teleki Párol a Szigligeti Társaságban január 8-án este 1/2 7 órakor a városháza dísztermében. Bevezetőt mond dr. Némethy Gyula elnök. Belépés díjtalan.

Hitoktatókat neveztek ki a nagyváradi egyházmegyében

Személyi változások az egyházmegyei plébánián

Nagyvárad. Saját tud. A kultuszminisztérium értesítette a nagyváradi püspöki hatóságot, hogy a püspökség területén

hitoktató kinevezéséhez járul hozzá. A püspökség ennek alapján kinevezte a három önálló hitoktatót. Hantos István: váradolási segédlelkészt Bodonos központtal. Tóth István segédlelkészt Solyomkővár központtal és Fedorék Imre magyarpataki segédlelkészt Magyarpatak központtal nevezték ki lelkészeknek. A kinevezettek már el is foglalták helyüket és megkezdték működésüket.

Az egyházmegye személyi változásai a következők: Sule József báró di-

segédlelkészt a gyulai József főherceg szanatórium lelkészévé, Czilli István solyomkővári segédlelkészt báró di segédlelkészé, Péter Mihály székelyhídi segédlelkészt nagyszénási segédlelkészé, Vlagyovits István nagyszénási segédlelkészt székelyhídi segédlelkészé, dr. Botár Bálint gyulai szanatóriumi lelkészt sarkadi kiegészítő lelkészé és Korvay Gyula udvari káplánt, idegyógyintézeti kirendelt lelkészt váradolási segédlelkészé nevezték ki.

Jávori István bihari plébános 1942 január 1-iki kezdettel lemondott javadalmáról és nyugdíjba vonult. A plébánia betöltéséről még nem történt intézkedés.

*****

Fagyhullám pusztít világszerte

Halálos áldozatai vannak Törökországban a hidegnek. Husz fokos hideg Sevillában

Ankarából jelentik: (NTI) Törökországban olyan nagy a hideg amilyenre 12 év óta nem volt példa. A hőmérséklet hat ponttal van a fagyponthoz. A hidegnek számos halálos áldozata is van. A lakosság élelmiszereivel való ellátása megbénult. Az Isztambul-Ankara közti közlekedő gyorsvonat kisiklott. 33 személy megsebesült. (MTI)

Madridból jelentik: (OFI) Spanyolországban tovább tart a fagyhullám. Garagosában és Sevillában hétfőn 20

fokot mértek a fagyponthoz. Ez a hideg egészen kivételes ezen a vidéken.

VASUTI KATASZTRÓFAKAT OKOZ A HIDEG SPANYOLORSZÁGBAN

Madridból jelentik: Hóviharak miatt Spanyolországban több vasuti szerencsétlenség történt. (MTI)

Bilbao és Valencia közt összeütközött egy gyorsvonat egy tehervonattal. Három utas és három vasutas súlyos sérüléseket szenvedett. (MTI)

Megjelent az új belföldi csomag-díjszabás

A postaigazgatóság kiadta a belföldi csomagszállításra vonatkozó új díjszabást. A súlydíj a budapesti helyi csomagok kivételével a küldemény tényleges súlyának alapulvételének távolsági fokozatok szerint van megállapítva. Hat távolsági fokozatot állapítottak meg. A kisterjedelmű, értéknylvánítás nélkül feladott csomagok díja: 50 kilométer távolságig a súlyra való tekintettel 30 fillértől 2.30 pengőig, 100 kilométer távolságig 50 fillértől 4.30 pengőig, 150 kilométer távolságig 50 fillértől 5.90 pengőig, 350 kilométer távolságig 50 fillértől 7.70 pengőig, annál nagyobb távolságig ugyancsak 50 fillértől 9.60 pengőig terjed. A terjedelmes csomagok díjtétele ötven százalékkal magasabb. A filléres csomagok szállítási díja a rendes díjú csomagok súlydíjának felébe kerül. A budapesti helyi forgalomban öt kilogramm súlyig 40 10 kilogramm súlyig 50, 30 kilogramm

súlyig 70 fillérbe kerül egy csomag szállítása. A helyi forgalomban terjedelmességi pótdíj nincs. Azok a feladók, akik reggel 8-tól délután 3 óráig terjedő időben egy naptári hónapnál ugyannál a postahivatalnál legalább 250 darab csomagot adnak fel, csomagonként 4 fillér, 999 darab csomagnál már öt fillér, havi 1000 darabnál több csomag feladása esetén darabonként 6 fillér díjvisszafizetést kapnak. A filléres és helyi csomagok után díjtérítés nem jár. (Magy. Tud.)

Az angol titkos szolgálat áldozta lett Paringaux, a francia belügyminisztérium irodaigazgatója

Párizsból jelentik: (OFI) A Párizs és Toyec közötti vasutvonal mentén, Melun közelében szombaton holtan találták Paringauxt, a francia külügyminisztérium irodaigazgatóját, Puchen belügyminiszter volt munkatársát.

Ezzel kapcsolatban német illetékes helyről a következőket közlik:

Az a tény, hogy a francia belügyminisztérium irodaigazgatójának rejté-

Egyiptom megszakította diplomáciai kapcsolatait Vichyvel

Amszterdamból jelentik: (NTI) Mint az angol hírszolgálat Kairóból jelenti, az egyiptomi kormány ülése után hétfőn jegyzékben közölték az egyiptomi francia követtel Egyiptom elhatározását, hogy megszakítja diplomáciai kapcsolatait a vichyi kormánnyal. (MTI)

*****

lyes halála után alig egy órával közölték Londonban a halálhírt és ugyanakkor hevesen támadták és árulónak bélyegezték a francia belügyminisztert, valamint egész sor más körülmény megerősíti azt a feltevést, hogy az irodaigazgató az angol titkos szolgálat tevékenységének esett áldozatul. Jelek szerint a belügyminisztérium akarták eltenni láb alól. (MTI)

Szent László Év

Bevezető előadás a Szigligeti Színházban

A Szent László év első bevezető ünnepsége, mely tájékoztatni fogja Nagyvárad közönségét is a jubileumi év jelentőségéről. 18-án, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz a Szigligeti Színházban. Az előadás műsora a következő lesz: 1. Dr. Bánás László, Kard és tudomány címmel mond bevezetőt és ugyancsak ő ismerteti a további műsorszámokat is. 2. Sár-másky Miklós: Janus Pannonius és Arany János költeményeit szavalja. 3. Dr. Ujjalussy Mándi Margit: váradai szerzők dalait énekl. Zongorán kíséri: dr. Szalay Elemér. 4. Moory Jucy: Juhász Gyula és Dutka Ákos költeményeiből ad elő. 5. Dr. Hlatky Endre: Nagyvárad 1942. évi jubileumai. 6. Papp Lajos: Nagyváradról a nagyváradiaknak. Színes vetített képes előadás. 7. Dr. Soós István: Zárszó.

Az előadás vetített képes részét a tanulói ifjúságnak a saját iskoláikban külön fogják ben utatni. Módot akar azonban nyújtani a rendezőség arra is, hogy a felsőbb osztályok növendékei a színházban tartandó előadásban is résztvehessenek, ezért az egész erkélyt és a földszinti állóhelyeket a diákság részére tartja fenn. Jegyek a középiskolák igazgatóinál kaphatók. A nagy közönség részére a földszinti ülőhelyek egységes áron 1 pengőért, párhelyek 6 pengőért bocsájtanak rendelkezésre. A jegyek elővételben az Idegenforgalmi Hivatalban válthatók. (Rákóczi-út 13. sz. Telefon 12-89.)

*****

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
 félévre 15, egy óra 2.50 pengő
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

DR. THURY KÁLMÁN NYUGALOMBA VONULT. Nagyvárad. Saját tud. A nagyvárad. m. kir. ítélőtábla-hoz hétfőn érkezett meg az igazságügyminiszter leírata, amely szerint dr. Thury Kálmánt 70-ik életévének betöltése következtében előterjesztett kérelmére a törvénynek megfelelően nyugalmába helyezte. A nagyvárad. kir. ítélőtábla hétfőn teljes üléseken búcsúztatta nyugalmabavonuló elnökét. Az ítélőtábla új elnöke, amint arról már hírt adtunk, dr. vitéz *Moldoványi István*, a budapesti törvényszék volt másodelnöke.

ÖNÁLLÓ KATOLIKUS TANÜGYI KÖZLÖNY JELENIK MEG. A katolikus iskolákat érintő rendeletek és közlemények eddig az egyik tanügyi szaklap keretében jelentek meg. A püspöki kar elhatározta, hogy ez év elejétől *Katolikus Tanügyi Közlöny* címen önálló hivatalos lapot indít, amely kizárólag a katolikus iskolákra vonatkozó hercegprímási rendeleteket fogja tartalmazni. A lap havonta kétszer jelenik meg. (Magy. Tud.)

HERMANN ILONA HALÁLA. Nagyvárad. Saját tud. A bécsi döntés után menekült el Bukarestből *Hermann Ilona*, családijával és a Váradon élő volt bukaresti magyar kolónia egyik legrokonszenvesebb tagja volt. Az utóbbi időben belegeskedni kezdett s újév napján állapota annyira rosszabbodott, hogy a kórházba kellett szállítani, ahol tüdőgyulladás következtében Vízkereszt napján meghalt. Mindössze 29 évet élt. Halála híre a Nagyváradon élő bukaresti menekültek között általános nagy részvételt keltett. Temetése csüförtökön délután 4 órakor lesz a Haller-kápolnából.

Juricskay Irma temetése. Nagyvárad. Saját tud. Keddi számunkban hírt adtunk Juricskay Irma haláláról. Fő hírünkre téves információk alapján elírások csuszak, amelyeket az alábbiakban helyesbítettünk: Juricskay Béla m. kir. posta számv. főtanácsos 55 év óta egyhuzamban él Nagyváradon. A harciéren szerzett betegsége és magyarsága miatt a románok nyugdíjazták — de nem azonos azzal, aki a huszas évek elején Csonkamagyarországra távozott. Nevezet továbbra is kitarított őrhelyén és trafikot, tűzifakereskedést, majd kereskedelmi ügynökséget alapított, mert 130 pengőnek megfelelő nyugdíjából három gyermekét nem lett volna képes felnevelni és taníttatni. A most váratlanul elhunyt Irma leánya is azért hagyta szüleit magukra, mert szülővárosából elhelyezték. Szüleinek és városának rajongó szeretete a halálba sodorta a kiváló képzettségű fiatal — magyarságáért bármikor meghalni kész — tanárnőt. — Juricskay Irma temetése kedden délután volt a Haller-kápolnából igen nagy részvét mellett.

KISS JÁNOST KINEVEZTEK AZ ÁLLAMI TANÍTÓKÉPZŐINTÉZET IGAZGATÓJÁVÁ. A Hivatalos Lap keddi száma közli, hogy *Kiss János* nagyvárad. állami tanítóképző-intézetét ideiglenesen kirevezett rendes tanárt állami tanítóképzőintézeti igazgatóvá nevezték ki.

Bizonytalanság a szovjetfogságha esett németekről. Berlinből jelenti a NTI: Egy kérdésre válaszolva, a külügyi hivatalban ismételt kijelentették, hogy nincsen semmiféle tájékoztatásuk a Szovjetunióban lévő német hadifoglyok sorsáról, mert a Szovjet nem lépett be a nemzetköz. Vöröskeresztbe. (MTI)

KITÜNÖEN SIKERÜLT A VITÉZI TEAEST. Hétfőn délután hét órakor elegáns közönség gyülekezett az Újságíró Otthonban, hogy részese legyen annak a kellemes, minden tekintetben sikerült teaestnek, amelyet a nagyvárad. Vitézi Szék rendezett. Gyönyörű magyar ruhás hölgyek, elegáns urak, katonatisztek sorakoztak fel az Otthon nagyszobájában ahol az érkező vendégeket vitéz *Báthory Sándor* tábornok, a Vitézi Szék kapitánya és vitéz dr. *Nadányi János* alispán fogadták. Az est pompás hangulatban, záródni tartott.

Súlyos baleset a biharfőlegyházi erdőrobbanásnál. Nagyvárad. Saját tudósítónk jelentése. A Biharfőlegyháza melletti erdők robbantása alkalmával súlyos kimenetelű baleset érte tegnap délután *Melnár János* 35 éves bihari munkást. Megfelelő elővigyázatosság híján a robbantás által felvetett vasdarabok *Melnár Jánost* olyan súlyosan megsebesítették, hogy a nagyvárad. mentők kellett beszállítsák a kórházba, ahol megállapították, hogy az elszennvedett zúzóadások életveszélyesek. A szerencsétlenség körülményeinek tisztázására megindult a vizsgálat.

BE KELL JELENTENI A KUTYÁKAT. Nagyvárad város adóhivatala a következő hirdetményt adta ki: Nagyvárad város 1941 decemberében megjelent Hivatalos Közlönyében közzétett „Ebadó szabályrendelet” 4. paragrafusában értelmében minden eb birtokosa köteles a birtokában lévő és ezen szabályrendelet értelmében adókötelezettség alá eső ebet rendeltetésének megjelölésével, sajátkezűleg aláírt bejelentési lapon évenként január 1-től 31-ig a városi adóhivatalnak bejelenteni. A bejelentés céljaira szükséges úrlapokat f. évi január hó 12-től kezdődően a városi adóhivatal földszint 18. számú szobájában hivatalos órák alatt díjtalanul szolgáltatja ki. Aki a birtokában lévő és a szabályrendelet értelmében adókötelezettség alá eső ebnek az ebadó kivételése céljából való bejelentését elmulasztja, a 100 000—1932. P. M. sz. rendelet alapján büntetendő kihágást követ el. Nagyvárad, 1942. január 5. *Városi adóhivatal.*

Felhívás az iparosokhoz. Felhívjuk városunk összes kisiparosainak figyelmét, hogy a kedvezményes megadózathoz a jelentkezők január 10-ig szombatig vannak meghosszabbítva. A jelentkezésre a legfeljebb egy segédet, egy tanoncot, vagy segéd nélkül két tanoncot, esetleg két tanoncot és egy segédet tartó iparosok jöhetnek. A jelentkezés az ipartestület hivatalában Mezey Mihály-utca 4 szám alatt délután 3 és 6 órakor történik. Az ipartestület elnöksége.

Korona filmszínházban
 Lehár Ferenc bűbajos operettje
PACSI RTA
 Eggerth Mártával.

A Baross Női Tábor divatbemutatót rendez a színházban. Nagyvárad. Saját tud. Vasárnap délelőtt fél 11 órakor érdekes esemény színhelye lesz a Szigligeti színház. Ekkor tartja meg a Baross Női Tábor nagyszabású divatbemutatóját, amelyen a város legszebb asszonyai és leányai vonulnak fel a pompás ruhakölteményekben. Mivel az érdeklődés varrosszerte igen nagy a ruhabemutató iránt, jegyekről a Baross Női Tábor vezetőségénél (Pannonia szálló) ajánlatos előre gondoskodni.

Felhívjuk a „Baross Szövetség”-be tömörült kis textilkereskedők szakosztályának tagjait, hogy folyó hó 8-án est: 6 órakor a Szövetség székházában (Rákóczy-út 12., III. em.) tartandó szakosztályi ülésen — fontos szakmabeli kérdések megbeszélése végett — okvetlen megjelenni szíveskedjenek. Az elnökség.

Öngyilkosságot követett el egy hádogossegéd. Nagyvárad. Saját tud. Az elmúlt éjszaka 1 órakor az Alapi-utca 2. szám alatt tragikus módon vetett véget életének Kovács Géza hádogos segéd. A fiatalember egy saját készítményű kis pisztollyal valószínűleg szerelmi bánatában halántékán lötte magát. Azonnal kihívták a mentőket, akik életveszélyes sebesülésével a kórházba szállították. A fiatalembert azonnal gondozás alá vették, sebesülését bekötötték és iniekciókat kapott. Hajnali órákra az állapota javult. A pisztoly golyója még bent van a fejében, de remény van arra, hogy súlyosabb komplikációk nélkül eltávolíthatják.

Előléptetés a postán. A Hivatalos Lap közli, hogy *Linczinger Sándor* nagyvárad. elsőosztályú postatisztet postafőtisztté léptették elő.

Adományok. Szűz Mária nevében a Barra családnak 10 pengőt, N. N. szegényeink részére 5 pengőt hozott szerkesztőségünkbe. Rendeltetési helyére juttatjuk.

Internáltak egy zsidó ügynököt. Nagyvárad. Saját tud. Gazdasági életünk káros tevékenységét rendőrhatalomság őrizet alá helyezték (internáltak) *Adler Hermann* kereskedősegéd, *Báthory-utca 3. szám* alatti lakost. — *Adler*, mint ügynök folytatott tevékenységet, de megbízatását túllépte és mint kereskedő is önálló munkásságot fejtett ki. Cérnát is árult, még hozzá a megállapított árnál drágábban. Internálásától függetlenül, ügyében büntügyi irgályást is tartanak s arra körülbelül februárban kerül sor.

Szolgáltatás gyógyszertárak:

(Nagyvárad.) Január 3-tól január 10-ig a következő gyógyszertárak teljesítenek szolgálatot: **Kain Eszter „Aranysas” gyógyszertár, Szent László-lér 6, telefon 25-74. Pakala Gy. „Fehér Kereszt” - gyógyszertár, Rákóczi-út 2, telefon 14-45. Hegedűs Imre „Szent László”-gyógyszertár, Szent István-tér 1, telefon 19-29. Németh örökösök „Megváltó” gyógyszertára, Teleki-utca 55., telefon 16-97.**

Három újabb zsidó ügyvédet vettek fel a nagyvárad. ügyvédi kamarába. Saját tud. A nagyvárad. ügyvédi kamara felvételi bizottsága ma újabb határozatot hozott a kamarához július 1-ig benyújtott felvételi kérelmek tárgyában. A határozat értelmében három zsidó ügyvédet felvett a bizottság a nagyvárad. kamara ügyvédjeinek sorába. Ezek, dr. *Weiszbrunn szatmári*, dr. *Antal István nagykarolyi* és dr. *Steiner Ervin nagyvárad. ügyvéd.*

A kenyérgygy január 10-én lép életbe Nagyváradon

(Nagyvárad.) A kenyérgygy rendeletével kapcsolatban Váradon bizonytalanság uralkodik. Egyes rendelkezések szerint január hetedikén — szerdán — már életbe kellene lépjen a kenyérgygyrendszer. Mint illetékes helyen érdeklődtünk, a kenyérgygyek

szombaton, január 10-én kerülnek forgalomba, addig is a régi rendszer marad érvényben.

A kenyérgygyek egyébként január 10-i keltezéssel vannak nyomtatva és a felesleges zavarok elkerülése miatt akkor kerül sor a beváltásra illetve forgalombahozatalára. Itt jegyezzük meg, hogy a kenyér tömeges vásárlása szigorú büntetést von maga után, tekintet nélkül arra, hogy a kenyér amúgy is megszárad. Az ilyen esetek megfigyelésére szigorú ellenőrzések történnek.

Szigorúan megbüntetik azokat a háztulajdonosokat, akik nem tesznek eleget a légioltalmi intézkedéseknek

Nagyvárad. Saját tud. Szerdán délelőtti legeltalmi megbeszéléseket folytató a polgármester, a tűzoltóparancsnok a mérnöki hivatal és a Légeltalmi Liga meghívottjának bevonásával. Megállapították, hogy a szükség-övhelyek létesítésére kibocsátott felhívásra, a háztulajdonosok közül igen kevesen adtak be kérvényt, a legtöbbben semmibe sem vették a felhívást. Dr. *Soós István* polgármester éppen ezért a közeljövőben hirdetmény útján 8 napos határidőt fog megszabni a jelentkezésre. Ezután az időpont után a legszigorúbb büntető eljárást teszik folyamathat.

Ugyancsak a Légeltalmi Liga felhívása alapján eleget kellett volna tenni a házak légioltalmi eszközzel beszerzésére vonatkozó felhívásnak. A polgármester ezt a határidőt január 31-ig hosszabbította meg.

Az ügyvel kapcsolatban dr. *Soós István* polgármester a következő nyilatkozatot adta:

— Minden városi polgárnak meg kell értenie, hogy saját és családtagjainak életéről és biztonságáról van szó. Eleget kell tenni a kormány intézkedéseinek akkor is, ha közvetlen veszély jelenleg nem fenyeget bennünket. Felkérlek mindenkit, hogy a legkomolyabban vegye felhívásomat. Ezuttal még csak jó magyar, hazafias érzésükhöz fordulok, de ha ez nemhasználna, a törvény szigorával fogok eljárni. Utasítást adtam, hogy az összes beérkezett fellebbezéseket 8 napon belül vizsgálják felül.

A visszatérő vendégek részére 10 százalék, az állandó vendégeknek 20 százalék árengedményt kötelesek adni a szállodák

A közelmúltban történt a szállodai szobaárak rendezése. Ennek kapcsán az úrkormánybiztos leírt a törvényhatóságok vezetőihez és közölte velük, hogy a szállodák, fogadók, valamint azok a penziók, melyek ellátás nélkül szobát adnak ki, a hatóságilag megállapított rögzített szobaárakból az állandó vendégeknek legalább 20 százalék, a visszatérő vendégeknek legalább 10 százalék engedményt kötelesek adni. Állandó vendégnek az tekintendő, aki megszakítás nélkül legalább hat hónapig lakik egy szállóban, illetve penzióban, visszatérő vendégnek pedig az, aki évente legalább hatszor, vagy megszakítás nélkül négy hétig ott lakik. (Magy. Tud.)

Mi újság a piacon?

Baromfi piac.

Közepes felhozatal. Tyúk párja kgr. 2.10 P. Hízott liba db. 3 P. Sovány liba db. 2.10 P. Hízott kacska db. 2.70 P. Sovány kacska db. 2.10 P. Tojás db. 0.12—0.16 P.

Tejtermékek.

Közepes felhozatal. Tej, literenként 0.28—0.32 P. Tejfel literenként 1.40 P. Tehéntúró, kgr. 1.10 P. Vaj, kgr. 4.90—5.90 P. Gomolya kgr. 1.90—2 P. Juhtúró kgr. 2.80 P.

Terménypiac.

Semmi felhozatal. Bab, 100 kgr 64—72 P.

Szénvásár.

Közepes felhozatal. Lucerna, 100 kgr 10—12 P. Széna, 100 kgr 8—10 P. Szalma, 100 kgr 5—6 P.

Halpiac.

Közepes felhozatal. Csuka, kgr. 2.50—2.80 P. Ponty, kgr. 2.80—3 P. Körszalmonka, kgr. 1.40—1.60 P.

Lóvásár.

Közepes felhozatal. Igásló párja, I. o. 700—1000 P. Igásló párja, II. o. 200—700 P. Parádés ló 1000—1400 P. Csikó, 1—2 évig 300—600 P.

Marhavásár.

Közepes felhozatal. Ökör páronként 1200—1600 P. Vágómarha, kgr. 1—1.20 P. Tejes borjú kgr. 1.20—1.40 P. Borjú 1—2 évig, drb. 200—400 P.

Sertésvásár.

Közepes felhozatal. Süldő párja 100—300 P. Választott maia, drb. 20—30 P.

Élelmiszerpiac.

Erős felhozatal. Fokhagyma 0.58—0.80 P. Bab, kgr. 0.64—0.72 P. Zöld-ség, vegyesen 0.20 P. Zeller drb. 0.10 P. Hagyma kgr. 0.18—0.30 P. Nyári retek 0.10—0.12 P. Kalarábó 0.10 P. Torma drb. 0.04—0.12 P. Burgonya kgr. 0.18—0.30 P. Olasz káposzta 0.12—0.14 P. Nyári káposzta drb. 0.03—0.12 P. Tök, süttő, kgr. 0.30 P.

Gyümölcs piac.

Közepes felhozatal. Dió, héjas 1.70 P. Gesztenye 1.80 P. Füge 2.40 P. Alma kgr. 1.40—2.80 P. Citrom drb. 0.12—0.18 P.

SZINHÁZ

Kolthay Aranka váratlanul elhagyta a Szigligeti Színházat

Nagyvárad. Saját tud. Hétfőn este levetel kézbesítettek Putnik Bálint szinigazgatónak, amelyben Kolthay Aranka, a színház népszerű naiva-szobrettelje közölte, hogy aznap játszik utoljára a színházban s az összes nála levő szerepeket visszaadta az ügyelőnek.

A bejelentés érthető megdöbbenést keltett s az igazgató azonnal magához kéréte Kolthay Arankát, akivel tárgyalásokat folytatott, de megengedni nem tudtak. A tehetséges fiatal színésznő másnap is megmaradt elhatározása mellett, hogy megváltik a társulatot s az esti vonattal már el is utazott férjéhez, a Madách-színház titkárához, Budapestre.

A közönség csakhamar tudomást szerzett Kolthay Aranka távozásáról s az elterjedt híreket megerősítette az a körülmény, hogy kedden este, a Gárdahadnagy előadásán Kolthay szerepét már Jurik Julcsi játszotta.

Mit mond Putnik Bálint szinigazgató?

Munkatársunk kedden este felkereste irójában Putnik Bálint igazgatót, aki az esetre vonatkozólag a következőket mondotta:

— Értelmetlennek találom Kolthay Aranka magatartását. Mindenki szeretne őt a színházban és sem anyagi s nem pedig művészi szempontból nem találhatom semmi kifogásolni valót. Az elmúlt pénteken ráosztottam a Három a kislány Médy szerepét. Vasárnap Kolthay Aranka kért, hogy vegyem vissza tőle ezt a szerepet, mert képtelen egy hét alatt megtanulni. — Megmagyaráztam neki, hogy csak büszkeséggel töltheti őt el az a tény, hogy ő kapta ezt a szerepet, mire lát-

szólag meggyugodva távozott. Másnap azonban újból okoskodni kezdett, pedig a darab zenei részeit már be is tanulta Szathmáry karnaggal. És este kézbesítették nekem levelét. Az esetről azonnal jelentést tettem a Színház Művészeti Kamarának, amely nézetem szerint súlyos szerződésszegésnek fogja ezt minősíteni.

— Kolthay távozása folytán — mondotta a továbbiakban Putnik igazgató — műsortervezetem teljesen felborult volna s éppen ezért azonnal érintkezésbe léptem Jurik Icával, aki jelenleg Kassán vendégszerepel, s e hoközepétől kezdve már ő fogja játszani a Kolthayra kiosztott szerepeket.

Kolthay Aranka nyilatkozata

A szerződés felbontás hírére kedden délután felkerestük Kolthay Arankát a Hunnia szállóban levő lakásán. A kis hotelszobában már teljesen becsomagolva útrakészen álltak bőröndjei.

— Nem bírtam a túlfeszített munkát — mondotta. — Ha a Gárdahadnagyban nem kellett volna játszanom, boldogan játszottam volna a Három a kislányban Médyt. De betegsémem óta úgy igénybe vettek, hogy nem bírtam már új szerepet vállalni. Ezzel a kis nyílenőt kértem.

Pillanatig hallgat. Azután csendesesen befejezi:

— S végül nem tettem mást. Kénytelen voltam szerződésemet felbontását kérni. Egyelőre pihenem

kell. Nem bírom a hajszát.

... És este fél 8-kor elutazott Kolthay Aranka, aki az ősz óta a legbájosabb, legfinomabb jelensége volt színpadunknak. Bizonyos, hogy a közönség nagyon fogja sajnálni távozását.

Kétségtelen, hogy a fiatal művésznő nemrég elszenvedett súlyos betegségének lehet betudni azt az idegállapotot, amelyben nem tudott eleget tenni a rábízott feladatoknak és olyan kevéssé átgondolt megoldást talált magadhatatlanul nehéz helyzetében, amely komolyan érinti a színház érdekeit s az ő színészi pályafutására is káros következményeket vonhat maga után.

Színházi iroda közleményei:

— Három huszár filléres helyárral megy csütörtökön 6 órakor a bemutató nagyszerű szereposztásában.

— Csütörtökön Marót Annie és Patoky Jenő, a Nemzeti Színház tagja tartja előadóján mérsékelten felémelt helyárral.

— Három a kislány, a legbájosabb operett-repríz lesz péntektől a színházban. A három a kislányt újítja fel a színház Delly Ferenc rendezésében. — Pénteken premíerbérlés, szombaton tisztviselőbérlés.

— Kiss Ferenc, a Nemzeti Színház örökös tagja 14. és 15-én vendégszerepel a Cyránóban. Mindkét este bérlés lesz, némi ráfizetéssel. 16. 17 és 18-án Szücs László felléptével Kálmán Imre világhírű nagyoperettje: a Cigányprímás.

— FIGYELEM! Az előadásokat 8.10 órakor és délutánként 4.10-kor kezdjük, hogy mindenki elfoglalhassa helyét a nézőtérben, ugyanis rendőrihat-

sági intézkedés folytán kezdéskor le kell zárni a nézőtérre vezető ajtókat. Későn érkezők páholyból nézhetik végig az I. felvonást, amennyiben hely van.

HETI MŰSOR:

Szerdán este: **Sárgarigófészek.**
Csütörtök délután 6 órakor: **Három huszár.**

Péntek este: **Három a kislány.**
Szombat este: **Három a kislány.**
Vasárnap este: **Három a kislány.**

Nagyvárad

thj. város új utcaelnevezéseivel megjelölt térkép ára: fekete nyomással **1.60 P** színes nyomással **2.—**

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 14 fillér, Allaskeresőknek 25 százalék engedmény

Lakás

Kiadó központban butorozott szoba, fűrdőszobahasználattal. Cim a kiadóban. 867

Központban, Szaniszló-utcában vagy környékén 3—4 szobás lakást keresek, amely ügyvédi irodának is alkalmas. Dr Debay ügyvéd, Szaniszló-utca 4. 853

Adás-vétel

Öltözködni jól és olcsón csak Molnár használt férfiruha üzletéből lehet. — Bémer-tér 1. (udvarban). Magas árakat fizetek használt ruhákért. 810

Aranyat, briliánt, ezüstöt magas áron veszek orát, akszert javítok. Gyenge István ékszerész. Rakóczi ut 19.

Használt pianót bérel vagy vesz a Színház. 868

Fűszer berendezést megvételre keresek. Sárkányné, Csáky-u. 10. 870

Eladó 3 szobás ház, műhelyhelyiséggel vagy anélkül. Sorompó-u. 19. 872

Különlele

Jól bevezetett fűszerüzlet átadó. Cim a kiadóban. 866

Tisztviselő abonoma ebéd, vacsora olcsón Mátyás étteremben, Szilágyi D. utca 5. 835

Hirdessen a Magyar Lapokban

Kitűnő házikoszt olcsón kapható, — Mátyás étterem, Szilágyi Dezső-u. 5.

UJSAG makulatura kapható a Magyar Lapok kiadóhivatalában

Állást keres

Bérelszámolásban, adó, telekönyvi ügyekben jártas, 55 éves kereszteny becsületes ember vagyok. Felügyelő, raktárnoki vagy hasonló állást keresek vidékre is. Cim: a kiadóban. 87

Állást nyec

16 éves fiut kosztal, fix fizetéssel ujságárusításra felvesz Hőgye, pénzügy előtti pavilon. 851

Elveszett

Elveszett egy Stokker József 1909. évi születésű névre szóló szürke igazolványi lap, kérem a becsületes megtalálót, juttassa el Sorompó-utca 17. sz. alá, jutalom ellenében. 873

Elveszett iskolai könyvek, aktatászkában. Kérem a becsületes megtalálót adja le Baross Gábor kereskedelmi iskolába. Hitler-utca. 869

Elveszett december 30-án egy 8 hónapos fekete puli. A megtaláló jutalomra részesül. Cim a kiadóban. 854

KIADÓTULAJDONOS: SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R.T.

Fő- és felelősszerkesztő: Felelős kiadó: Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc a Szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.